



Lausunnon antaminen Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2025-2028 / MH

VD/6865/00.04.03/2024

HW/MH/EP/SK/JS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Vantaan kaupungilta kommentteja vuosille 2025–2028 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja se kattaa Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen kolme maakuntaa (Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus toimialueella mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2025–2028 on valmistunut. Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi. Suunnitelma päivitetään vuosittain verkkojulkaisuna suomen ja ruotsin kielillä.

Mahdolliset kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2024 mennessä Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia. Vantaan kaupunki pyysi ja sai lisää aikaa kommentteille 8.11.2024 asti.

Talous ja toimintaympäristö

Päällystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä ja sen kilometrihinta on lähes kaksinkertaistunut vuosikymmenen alkuun nähden. Päällystämisen hintataso on edellisvuoden tapaan korkealla ja päällystettyjen teiden korjausvelan räjähtämisen käsiin estää hallituksen merkittävä valtakunnallinen lisärahoitus päällysteisiin vuonna 2024. Uudenmaan ELYn osalta tämä tarkoittaa käytössä olevan päällystysbudjetin kaksinkertaistumista. Päällysteiden korjausvelan kasvu saadaan sillä lähes pysähtymään, mikä tarkoittaa kilometreissä reilun 700 kilometrin mittaista päällystysohjelmaa. Lisärahoituksen vaikutus näkyy erityisesti keskivilkkaalla (800–3000 ajon/vrk) verkon osalla.

Tärkeintä on vakaa pyrkimys pitkäjänteiseen päällystekorjausten ohjelmointiin ja toteutukseen useamman vuoden aikajänteellä. Päällystyskilometrien sijaan tärkeimpänä ohjaavana tavoitteena ovat kuntotavoitteet eli enimmäiskilometrimäärä huonokuntoisille päällystetyille teille.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2024 kesäkuun tilanteessa on noin 120,7 miljoonaa euroa, lisäksi Uudenmaan ELY-keskus on saanut 43,6 miljoonaa euroa päällystämiseen käytettävää korjausvelkarahaa. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat Uudenmaan ELYn strategia ja Uudenmaan ELYn strategiset liikenteen linjaukset, joiden keskeisenä tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään ELY-keskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.



ELYN perusväylänpidon rahoituksen heilahtelut näkyvät erityisesti tieverkon parantamisessa ja vuosi 2024 on tarpeisiin nähden hyvin niukka. Väyläviraston investointiohjelman perusväylänpidon parantamishankkeiden toteuttamiseen ei tälle vuodelle kohdennettu rahoitusta. Uudenmaan ELY-keskuksen hankkeista Vantaalla on käynnissä jalankulun ja pyöräilyn hanke: Mt 140 jalankulku- ja pyörätien parantaminen ja liikenneturvallisuuskohteet välillä Kyytitie–mt 1521, Vantaa ja Sipoo.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Lokakuusta 2023 alkaen kaikki Uudenmaan ELY-keskuksen alueen maanteiden hoitourakat ovat uuden urakkamallin mukaisia, mikä korostaa tilaajan ja urakoitsijan välistä yhteistoimintaa. Kustannustason arvioidaan pysyvän viime vuosien tasolla, mutta vuosivaihtelu voi olla suurta eri toimenpiteiden välillä, koska sää vaihtelee vuosittain. Siltojen korjausten määrärahat ovat kuluvana vuonna edellistä vuotta suuremmat, noin 19,9 miljoonaa euroa. Siltojen ja putkisiltojen materiaaleista erityisesti teräksen hintakehitys vaikuttaa korjattavien kohteiden määrään. Vuonna 2025 alkaa Vuosaaren satamaan johtavan tietunnelin korjaus.

Toiminta ja tavoitteet

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenteen strategisissa painotuksissa kuvataan ELY-keskuksen roolia ja tehtäväkenttää omalla toimialueellaan. Liikenteen strategiset painopisteet on Uudenmaan ELYssä jaettu neljään osa-alueeseen:

- Kestävä liikenne: Kestävällä liikenteellä hillitsemme ilmastonmuutosta ja turvaamme terveellisen elinympäristön
- Elinvoimaa alueelle: Saavutettavuudella mahdollistamme alueen elinvoimaisuuden
- Turvallinen liikenne: Turvallinen liikenne syntyy yhteistyöllä ja tienpidon voimin
- Aktiivinen yhteistyö ja ennakoiva vuorovaikutus: Olemme luotettava kumppani sidosryhmillemme ja toimimme avoimessa vuorovaikutuksessa tienkäyttäjien kanssa.

Jokaiselle painopisteelle on määritetty selkeät toimenpiteet ja seurantaan liittyvät mittarit. Ne keskittyvät konkreettisiin toimenpiteisiin ja tehtäviin, jotka tukevat liikennestrategian tavoitteita.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan toista kertaa kesällä 2023 alkaneella uudella hallituskaudella. Suunnitelman tavoitteita ovat toimivuus, turvallisuus ja kestävyys. Tavoitteita toteutetaan muun muassa väyläverkon investointiohjelmalla, väylänpidon perussuunnitelmalla ja suunnitteluohjelmalla, joiden vuosittaisesta päivittämisestä vastaa Väylävirasto, sekä MAL- sopimuksilla. Monet näissä suunnitelmissa ja sopimuksissa esitetyistä hankkeista toteutetaan yhdessä valtion ja kuntien kesken. Alueellisessa liikennejärjestelmätyössä ELY-keskuksen tehtävänä on varmistaa valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen, tieverkon pitkäjänteinen kehittäminen sekä liikenteen turvallisuus, sujuvuus ja puhdas siirtymä.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä läpileikkaava tavoite kaikessa tienpidossa. Tämä koskee kaikkea toimintaa alkaen liikennejärjestelmäsuunnittelusta edeten aina maanteiden ja tieympäristön parantamiseen sekä ylläpitoon ja hoitoon asti. Liikennejärjestelmätasolla tarpeita kartoitetaan muun muassa kuntien ja ELY-keskuksen yhteisissä kestävä ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa sekä jalankulun ja pyöräilyn edistämishjelmissä. Vuosittain ELY-keskus pyrkii toteuttamaan ensisijaisesti sellaisia liikenneturvallisuustoimenpiteitä, joilla on hyvä vaikuttavuus ja kustannustehokkuus. Toteutukseen pääsevien toimenpiteiden priorisointi perustuu muun muassa toimenpidekohtaisiin selvityksiin ja laadittuihin tarvekoreihin.



Suunnittelulla puolestaan varaudutaan tulevaisuuteen ja Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on hyvin paljon tarpeita tieverkon kehittämiseen ja parantamiseen. Merkittävä osa näistä toimenpidetarpeista esitetään priorisoituina alueen liikennejärjestelmäsuunnitelmissa tai kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa. Rahoitus ratkaisee, mitä lopulta voidaan toteuttaa. Uudenmaan ELY-keskuksen merkittävimmistä käynnissä olevista tai alkavista hankesuunnittelukohteista Vantaalle sijoittuu Kehä III:sta koskeva, useamman suunnittelukohteen kokonaisuus TEN-T -osuudella, aluevaraussuunnitelma.

Uusista suunnittelutarpeista Vantaalle sijoittuu mm. tiesuunnitelmat Vt 4 välillä Kehä III – Kulomäentie sekä mt 152 (Kehä IV). Pienempiä suunnittelukohteita ovat esimerkiksi vuosittaisessa tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa esitettävät tärkeimmät hanketarpeet, MAL-sopimuksissa sovitut hankkeet sekä muuta erillisrahaa budjetista saaneet pienet kohteet. Suunnittelutarpeita aiheuttavat myös muiden toimijoiden suunnitteluhankkeet, jotka tavalla tai toisella liittyvät maantieverkkoon. Käynnissä olevista hankkeista tällainen on esimerkiksi Vantaan ratikka.

Tieverkon kunnossapidon osalta talvi 2023–2024 alkoi Etelä-Suomessa varhain ja haastoi tienpitoa suurilla lumimäärillä sekä kovista pakkasista plussalle vaihteleville lämpötiloilla. Helmikuussa 2024 sää muuttui yllättäen keväiseksi ja sateet tulivat pääosin vetenä. Lämpötilojen vaihtelu muutaman plusasteen sekä pienen pakkasen välillä johti päälysteiden kunnan romahtamiseen ja suureen paikkaustarpeeseen. Alemmalla tieverkolla ongelmia aiheutti lumipolanteet. Jatkoa ajatellen on tärkeää selvittää esim. tärkeimmät koulukuljetusreitit, jotta liukkaudentorjunta pystytään tekemään mahdollisimman oikea-aikaisesti. Erityisesti ääriolosuhteissa korostuu, että joukkoliikenteelle kriittisimmät tieosuudet ovat ennakkoon tiedossa.

Ilmastonmuutokseen liittyvät ilmiöt edellyttävät erityisesti teiden kuivatusjärjestelmien toimivan hyvin ja poikkeaviin tilanteisiin varautumista on parannettava jatkuvasti. Kuivatuksen parantaminen eli ojitussuunnitelmat ja rumpujen uusimiset kytketään entistä useammin päälysteiden uusimissuunnitelmiin. Uudellamaalla Espoon ja Vantaan alueiden maanteidenhoitourakat on talven aikana kilpailutettu. Uudet viisivuotiset urakat alkavat lokakuussa 2024.

Hankkeet

Vantaan osalta kiireellisimmissä hanketarpeissa suunnitelmakaudella 2025–2028 on esitetty:

- liikenneturvallisuushanke: Vt 3 välillä Kehä I - Kehä III, kaiteiden kunnostus
- raskaan liikenteen hanke: Vt 3 rekkaparkki mt 132 liittymään (Klaukkalan ohikulkutie / Lamminsuon eritasoliittymä)
- meluntorjuntahanke: Vt 4 Metsola - Jokivarsi, meluntorjunta sekä
- siltojen peruskorjaushankkeet: Mt 11556 Maantiekylän risteysilta U-1633, Mt 11557 Koivukylänväylän risteysilta U-1886, Kt 50 Tammiston risteysilta S U-2200 sekä Vt 3 Martinlaakson risteysillat U-1285 ja U-3285.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunkitilalautakunta 23.10.2024 § 23

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen lausunnon antamista Uudenmaan ELY-keskukselle.

**Käsittely:**

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Seija Puha esitti, että lausunnon neljännen kappaleen loppuun tehdään seuraava lisäys: *"Päiväkummun melunsuojaustarve on myös Päiväkummussa ollut jo hyvin pitkään esillä ja sen toteutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen tulee varautua jo vuosien 2025–2028 kaudella"*. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupungininsinöörin vs. esitys.

Merkittiin, että kaupunkitilalautakunnan jäsen Seija Puha jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman: *"Päiväkummun melunsuojaustarve on myös Päiväkummussa ollut jo hyvin pitkään esillä ja sen toteutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen tulisi varautua jo vuosien 2025–2028 kaudella."*

Liitteet:

- Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2025–2028

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)